

“INDICATIEVE INLICHTINGEN”:

BRIEF VAN DE DCSG MET RICHTINGGEVENDE OBJECTIEVE ELEMENTEN
OMTRENT DE TOELAATBAARHEID VAN EEN VOOROPGESTELDE UITVOER

Aanvraag via het [Digitaal Loket](#)

Op basis van categorie goederen en land en categorie bestemming en eindgebruiker
Indicatieve maximumdoorlooptijd van 5 werkdagen

- [Algemeen: administratieve praktijk met minimaal kader](#)
- [Beschrijving en draagwijdte van “indicatieve inlichtingen”](#)
- [Procedure en indicatieve maximumdoorlooptijden](#)
- [Richtinggevende objectieve elementen](#)

ALGEMEEN: ADMINISTRATIEVE PRAKTIJK MET MINIMAAL KADER

Deze fiche bevat het minimaal kader voor het verkrijgen en afleveren van zogenaamde “indicatieve inlichtingen”. Deze nieuwe administratieve praktijk van de dienst Controle Strategische Goederen (“dCSG”) geeft exporteurs van strategische goederen de mogelijkheid om over een vooropgestelde uitvoer van de dienst snel een aantal richtinggevende objectieve elementen te verkrijgen die hen toelaten om zelf een eerste inschatting van de toelaatbaarheid te maken en op basis daarvan, onder hun eigen verantwoordelijkheid, bepaalde handelingen al dan niet te stellen. Deze nieuwe praktijk is een van de beleidsmaatregelen waartoe de bevoegde minister heeft beslist in uitvoering van het voornemen van de Vlaamse Regering in het Regeerakkoord 2019-2024 om een “*ex ante rulingmechanisme voor uitvoervergunningen voor wapens en dual use goederen*” te voorzien, na een analyse van het Departement Kanselarij & Buitenlandse Zaken en consultaties met de sector. Met deze nieuwe praktijk wil de bevoegde minister aansluiten bij de voornaamste wens van de sector die de achtergrond vormt van het voornemen in het regeerakkoord, met name een snelle, indicatieve en niet-bindende procedure die bedrijven toelaat om onmiddellijk (binnen de dag) een beslissing te nemen om al dan niet bepaalde sales- en/of marketingactiviteiten op te starten bij de publicatie van tenders.

De mogelijkheid van “indicatieve inlichtingen” richt zich in een eerste fase op exporteurs van defensiegerelateerde producten en ordehandhavingsmateriaal. Na een evaluatie zal dit in een tweede fase ook mogelijk worden voor exporteurs van dual use-producten die uitvoeren naar “militaire eindgebruikers” (bijv. strijdkrachten en ordehandhavingsinstanties). Voor uitvoer van dual use-producten naar civiele eindgebruikers worden geen indicatieve inlichtingen voorzien. Bij dergelijke uitvoer is de beoordeling immers heel erg toegespitst op het specifieke eindgebruik en de specifieke eindgebruiker, waarbij de nodige documentatie belangrijk is en waardoor inlichtingen omtrent een algemene categorie van eindgebruikers weinig meerwaarde hebben.

Met de introductie van deze praktijk hebben bedrijven nu drie opties om een indicatie over de toelaatbaarheid van een vooropgestelde uitvoer te krijgen; 1) een informeel advies (via de telefoon);

2) indicatieve inlichtingen (per brief); en 3) een formeel voorlopig advies zoals geregeld in artikel 9 van het Wapenhandeldecreet (enkel voor defensiegerelateerde producten en ordehandhavingsmateriaal). Deze verschillende opties worden toegelicht op de website van de dCSG. Daarnaast hebben exporteurs van strategische goederen ook een eigen verantwoordelijkheid tot transactiescreening. Bedrijven moeten zelf potentiële klanten screenen en het mogelijk misbruik van hun goederen inschatten en dit deel laten uitmaken van hun intern beslissingsproces. Ook deze verantwoordelijkheid wordt toegelicht op de website van de dCSG, met ook richtsnoeren voor dergelijke risicobeoordeling.

De opmaak en publicatie van het onderstaand minimaal kader beoogt vooral transparantie, zodat het voor alle belanghebbenden duidelijk is wat de dCSG zelf als advies aan bedrijven kan bezorgen en wat de waarde daarvan is. Hieronder wordt daarom een beschrijving van de aard en draagwijdte van “indicatieve inlichtingen” gegeven, met simpele instructies over het verkrijgen ervan en een beperkte indicatieve doorlooptijd. Vervolgens wordt een opsomming en omschrijving gegeven van de richtinggevende objectieve elementen op basis waarvan “indicatieve inlichtingen” verschaft worden.

BESCHRIJVING EN DRAAGWIJDTE VAN “INDICATIEVE INLICHTINGEN”

“Indicatieve inlichtingen” betreffen een brief van de dCSG met verschillende richtinggevende, objectieve en publiek verifieerbare elementen over een mogelijke transactie die de dienst op verzoek van een bedrijf ter beschikking stelt, zodat dit bedrijf onder zijn eigen verantwoordelijkheid een eerste inschatting van de toelaatbaarheid van die transactie kan maken en daarnaar kan handelen.

De elementen worden **richtinggevend** genoemd omdat het gaat over informatie die: a) een impact heeft op de toepassing van enkele belangrijke beoordelingscriteria in artikel 26 en 28 van het Wapenhandeldecreet; of b) de toepassing van deze criteria reflecteert. Richtinggevend betekent weliswaar niet beslissend. Voor een definitieve conclusie zijn immers vaak specifieke gegevens van de transactie nodig; daar wordt hieronder concreet op ingegaan.

De elementen worden **objectief** genoemd omdat het gaat over feitelijke informatie, waarvan de impact op de toepassing van de criteria geen risico-inschatting vergt, en waarvan de vaststelling op zich een zekere impact heeft. Dat betekent ook dat indicatieve inlichtingen in tegenstelling tot het voorlopig advies uit het Wapenhandeldecreet niet alle specifieke (onderdelen van de) beoordelingscriteria (kunnen) bestrijken en het dus niet gaat over een omvattend onderzoek van de voorgelegde transactie.

Dit heeft uiteraard gevolgen voor de **draagwijdte** van indicatieve inlichtingen. Omdat het niet over een omvattend onderzoek gaat wordt er geen enkel oordeel over de transactie geveld. De richtinggevende objectieve elementen worden louter meegedeeld op basis van de situatie op dat moment en de verkrijger is exclusief verantwoordelijk voor de handelingen die hij op basis van de meegedeelde elementen stelt. Ook dat verschilt enigszins met het voorlopig advies uit het Wapenhandeldecreet. Het voorlopig advies is wel het product van een omvattend onderzoek en bevat wel een oordeel over de transactie. Een positief voorlopig advies is weliswaar ook geen juridische belofte tot het toekennen van een vergunning, maar de verkrijger mag wel de redelijke verwachting hebben dat de beoordeling van een opvolgende vergunningsaanvraag eenzelfde uitkomst zal hebben, in zoverre dat de gegevens van de vergunningsaanvraag identiek zijn aan die van het verkregen voorlopig advies en er geen relevante wijzigingen zijn in de situatie van de

eindgebruiker en het land van eindgebruik. Gelet op de beperkte dekking is dat zeker niet het geval bij indicatieve inlichtingen.

Omwille van de aard van indicatieve inlichtingen en van de elementen die in aanmerkingen komen gaat het ook over grotendeels **publiek verifieerbare informatie**. Dat wordt hieronder concreet toegelicht, met verwijzing naar de relevante informatiebronnen. Dit is ook een relevant gegeven in het licht van de voormelde eigen verantwoordelijkheid van bedrijven tot transactiescreening en de richtsnoeren die de dCSG daartoe voorziet. Die richtsnoeren omvatten immers dezelfde beoordelingselementen als deze die de dCSG gebruikt voor indicatieve inlichtingen. Daarom zal de dCSG indicatieve inlichtingen telkens ook afleveren met de aanmoediging om met gebruik van de publiek beschikbare objectieve elementen zelf een *prima facie* beoordeling van de toelaatbaarheid van een transactie te maken.

PROCEDURE EN INDICATIEVE MAXIMUMDOORLOOPTIJDEN

Indicatieve inlichtingen betreffen een administratieve praktijk en worden dus niet geregeld in de regelgeving.

De set van gegevens die nodig is om indicatieve inlichtingen te krijgen is minimaal en hangt samen met de aard en draagwijdte ervan. Het gaat enkel over de **categorie van de goederen, het land van bestemming en eindgebruik en de categorie van de bestemmingen en eindgebruiker**. Meer specifieke gegevens zijn niet nodig en zouden sowieso geen rol spelen in het formuleren van de indicatieve inlichtingen. De elementen die de basis vormen voor indicatieve inlichtingen houden immers enkel rekening met de voormelde meer algemene gegevens.

De “aanvraag” van indicatieve inlichtingen gebeurt zoals alle andere aanvragen via het [Digitaal Loket van de dCSG](#). Het afgeleverde document is een brief die wordt ondertekend door het diensthoofd van de dCSG.

Gelet op de aard en het doel van indicatieve inlichtingen is de vastgestelde indicatieve maximumdoorlooptijd van aanvragen veel korter dan deze die geldt voor aanvragen van voorlopige adviezen en vergunningen. Er wordt naar gestreefd om indicatieve inlichtingen binnen **vijf werkdagen na de aanvraag** af te leveren. Ter vergelijking, de indicatieve maximumdoorlooptijd voor aanvragen van voorlopige adviezen over transacties die ministeriële goedkeuring behoeven is 84 werkdagen, weliswaar met de mogelijkheid van een gemotiveerd verzoek tot prioritaire behandeling.

RICHTINGGEVENDE OBJECTIEVE ELEMENTEN

De indicatieve inlichtingen zullen de volgende elementen bevatten:

1. De toepasselijkheid van multilaterale beperkende maatregelen op het land van bestemming en eindgebruik;
2. De toepasselijkheid van Vlaamse algemene beperkende maatregelen zoals voorzien in artikel 43/1 van het Wapenhandeldecreet;
3. De relevantie van algemene beleidslijnen;
4. De betrokkenheid van de eindgebruiker in een gewapend conflict; en
5. De toekenning en weigering van vergunningen voor het land van bestemming en eindgebruik in de laatste drie jaar, zowel algemeen als voor de specifieke categorie van goederen en eindgebruiker en zowel in Vlaanderen als, bij defensiegerelateerde producten, in binnen de

EU.

MULTILATERALE BEPERKENDE MAATREGELN

Dit eerste element is direct relevant voor de toepassing van het eerste criterium in artikel 26 van het Wapenhandeldecreet. Dit criterium bepaalt immers dat een vergunningsaanvraag sowieso geweigerd wordt als de toekenning ervan strijdig is met onder andere de relevante beperkende maatregelen van de VN, de EU en de OVSE.

Hierbij moet wel benadrukt worden dat sanctieregimes steeds complexer worden en altijd uitzonderingen op de verboden bevatten. Dat maakt dat het bestaan van een sanctieregime de voorgelegde transactie niet noodzakelijk uitsluit. In het kader van indicatieve inlichtingen is een beoordeling daarvan weliswaar niet aan de orde omdat deze meestal meer specifieke informatie en een inschatting vereist. Daarom zal desgevallend telkens algemeen gewezen worden op de geldende uitzonderingen.

Het eerste element is publiek verifieerbaar aan de hand van de [EU Sanctions Map](#).¹

VLAAMSE ALGEMENE BEPERKENDE MAATREGELN EN ALGEMENE BELEIDSLIJNEN

Het element omtrent Vlaamse algemene beperkende maatregelen is direct relevant voor de toepassing van het eerste bijkomende “Vlaamse” criterium in artikel 28 van het Wapenhandeldecreet. Dit criterium bepaalt immers onder meer dat een vergunningsaanvraag sowieso geweigerd wordt als vaststaat dat de toekenning van een vergunning strijdig is met een maatregel die opgelegd is met toepassing van artikel 43/1 van het decreet.

Het element omtrent algemene beleidslijnen is relevant als reflectie van de beoogde toepassing van het geheel van de beoordelingscriteria in specifieke contexten, met bijzondere aandacht voor het eerste bijkomende “Vlaamse” criterium in artikel 28 van het Wapenhandeldecreet. Dat houdt in dat een vergunningsaanvraag ook kan geweigerd worden, rekening houdend met de externe belangen en internationale doelstellingen van het Vlaamse Gewest en België.

Deze twee elementen zijn publiek verifieerbaar aan de hand van de [pagina op de website van de dCSG over “Vlaams exportcontrolebeleid”](#). Op deze pagina is ook meer algemene informatie over algemene beperkende maatregelen en algemene beleidslijnen beschikbaar.

BETROKKENHEID VAN DE EINDGEBRUIKER IN EEN GEWAPEND CONFLICT

Dit vierde element is vooral relevant voor de toepassing van het eerste onderdeel van zowel het derde als het vierde criterium in artikel 26 van het Wapenhandeldecreet, zoals uitgewerkt in respectievelijk paragraaf 4 en 5 van dat artikel. Daar bepaalt het decreet immers dat een vergunningsaanvraag sowieso geweigerd wordt als het gaat over goederen die in een gewapend conflict kunnen ingezet worden *en de eindgebruiker betrokken partij is in een gewapend conflict*.

¹ Dit geldt in het bijzonder voor de EU-maatregelen, al zijn ook geldende VN-maatregelen in de Sanctions Map opgenomen (die vaak de basis van EU-maatregelen vormen). Voor VN-maatregelen zie ook de betreffende [sanctiepagina van de VN-veiligheidsraad](#). Wat betreft OVSE-maatregelen is er enkel de [beslissing van 27-28 februari 1992 over Nagorno-Karabach](#), die alle OVSE-lidstaten en alle Staten in de regio oproept om een onmiddellijk embargo op te leggen op alle leveringen van wapens en munitie aan strijdkrachten die betrokken zijn bij gevechten in het gebied van Nagorno-Karabach en dus in het bijzonder Armenië en Azerbeidzjan betreft. Voor een geconsolideerd en omvattend overzicht zie ook de [embargodatabase van het onafhankelijke onderzoeksinstituut Stockholm International Peace Research Institute \(SIPRI\)](#).

Daarbij wordt enkel voorbehoud gemaakt voor: 1) de relevante verplichtingen en verbintenissen van het Vlaamse Gewest en België ten opzichte van de EU, de NAVO en hun lidstaten, en ten opzichte van de VN, en andere intergouvernementele organisaties waarvan het Vlaamse Gewest of België lid is; 2) de noodzaak om te voldoen aan legitieme behoeften van nationale veiligheid van de lidstaten van de EU, van de gebieden waarvan een van de lidstaten de buitenlandse betrekkingen behartigt, alsook van bevriende landen of bondgenoten; en, 3) in geval van het vierde criterium, het recht op zelfverdediging zoals bepaald in artikel 51 van het VN-Handvest. Dat maakt dus dat de eventuele betrokkenheid van de eindgebruiker in een gewapend conflict een belangrijk richtinggevend element is voor de toelaatbaarheid van de transactie, maar niet noodzakelijk beslissend. Daarbij moet het ook duidelijk zijn dat de niet-betrokkenheid in een gewapend conflict of de toepasselijkheid van een van de voormelde “uitzonderingen” op de verplichte weigering, de toepassing van de andere beoordelingselementen en -criteria onverlet laat.

Het betreffende onderdeel van criteria 3 en 4 in artikel 26 van het Wapenhandeldecreeet is een verstrengde omzetting van de corresponderende criteria in het Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB.

Als publiek verifieerbare referentiebron gebruikt de dCSG hier de neutrale en betrouwbare [database van het Rule of Law in Armed Conflict Project \(RULAC\)](#) van de [Geneva Academy of International Humanitarian Law and Human Rights](#).

TOEGEKENDE EN GEWEIGERDE VERGUNNINGEN IN VLAANDEREN EN DE EU

Dit vijfde element is relevant als reflectie van de toepassing van het geheel van de beoordelingscriteria in de afgelopen drie jaar. Ook hier moet weliswaar sterk benadrukt worden dat dit een richtinggevend en geen beslissend element is. In de uiteindelijke beoordeling van een vergunningsaanvraag worden immers de specifieke goederen en de specifieke eindgebruiker aan de criteria getoetst. Dat houdt in dat desondanks toegekende vergunningen voor een goed of een eindgebruiker binnen een bepaalde categorie, er ten aanzien van een ander goed of een andere eindgebruiker binnen diezelfde categorie specifieke bezwaren kunnen bestaan waardoor de vergunning alsnog geweigerd moet worden. De categorieën van goederen en eindgebruikers zijn in die zin relatief ruim. Omgekeerd betekent een weigering binnen een bepaalde categorie van goederen of eindgebruiker niet noodzakelijk dat alle goederen of eindgebruikers binnen die categorie zullen geweigerd worden. Om daarvan een concrete indicatie te krijgen kan bij uitvoer van defensiegerelateerde producten en ordehandhavingmateriaal dan een voorlopig advies aangevraagd worden, met vermelding van de specifieke eindgebruiker en de specifieke goederen.

Wat betreft de toekenning en weigering van vergunningen binnen de EU zullen de indicatieve inlichtingen wel geen uitsplitsing naar de categorie van eindgebruiker bevatten. De rapportering op EU-niveau bevat hiertoe immers niet de nodige gegevens. De *geweigerde* vergunningen worden op EU-niveau bovendien ook niet uitgesplitst naar de verschillende goederencategorieën.

De toegekende en geweigerde vergunningen in Vlaanderen zijn publiek verifieerbaar aan de hand van de maand- en jaarverslagen die beschikbaar zijn op [pagina op de website van de dCSG over “Maand- en jaarverslagen”](#). De toegekende en geweigerde vergunningen in de EU zijn publiek verifieerbaar aan de hand van de [publieke doorzoekbare onlinedatabank van de Europese Dienst voor Extern Optreden \(EDEO\)](#) met de jaarlijkse wapenuitvoergegevens van alle EU-lidstaten.